

מדינת ישראל
משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption
שרות הרווחה

ג'אלול/תשע"ה
18/08/2015

אל : ועדת המכרזים
מאת : שרה כהן – מנהלת שירות הרווחה

הנדון : **תוכנית TEENET-עמותת עלם באמצעות אתר Y ELEM**
מימשק אינטרנט למידע, ייעוץ, תמיכה נפשית והתערבויות במרחב הדיגיטלי עבור בני נוער וצעירים דוברי צרפתית

1. בתאריך 15.2.15 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מס' 2446 על הפעלת תוכנית מיוחדת לשנת 2015 לעידוד העלייה ולקליטה מיטבית של עולים מצרפת, מבלגיה ומאוקראינה. על פי החלטה זו נוכח המצב המיוחד של הקהילות היהודיות בצרפת, בלגיה ואוקראינה מחליטים להפעיל תוכנית מיוחדת במטרה להביא להגדלה משמעותית של מספר העולים ממדינות אלה. לצורך כך יש להרחיב את הפעילות בתחום עידוד העלייה, מצד אחד ולהתאים את הפעילות בתחום קליטת העלייה, מצד שני, באופן שיביא למיצוי פוטנציאל העלייה ממדינות אלו ולהתאמת המענים הנדרשים לקליטה מוצלחת של עולים ממדינות אלו בהתאם למאפיינים השונים והייחודיים של כל אחת מקהילות אלו.
2. על פי החלטה זו על משרד העלייה והקליטה לגבש ולהפעיל תוכניות מיוחדות בתוכן הרחבת שירותי הרווחה לעולים מצרפת, מבלגיה ומאוקראינה למתן טיפול מותאם למשפחות עולות נזקקות ומתן מענים מותאמים לילדים ובני נוער במצבי סיכון ומצוקה וכן לתגבר את הפעילות הקהילתית לעולים אלו, תוך שימוש במעטפת קליטה חברתית-עירונית שתספק תוכניות במכלול תחומי הקליטה (כגון חברה, תרבות ותעסוקה). הפעילות תבוצע באמצעות אירגונים ורשויות מקומיות בכפוף לכל דין ובהתאם לנהלים ולחוקים הרלוונטיים
3. לאור החלטת הממשלה מקדם שירות הרווחה במשרד העלייה והקליטה מספר תוכניות ומענים המכוונים לסייע לאוכלוסיית העולים לעיל בתהליכי ההשתלבות וההסתגלות ובהלימה למאפייני העולים ולצרכים שאותרו.
4. אוכלוסיית בני הנוער והצעירים העולים שהגיעה מצרפת ומבלגיה מהווה אוכלוסייה פגיעה במיוחד בשל משבר כפול של הגירה המצטרף אל משבר גיל ההתבגרות ומקשה על תהליך חיפוש הזהות וההגדרה העצמית. מכיוון שבחלק לא מבוטל מבין המשפחות העולות החשיפה לגלי אנטישמיות האיצה את החלטת העלייה לישראל, לא תמיד נעשה באורח מתוכנן ויחד עם בני הנוער והצעירים במשפחה ופעמים רבות ההגעה קטעה את

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טל' 02-6752744 פקס : 02-6750323
מרכז מידע טל' 03-9733333

כתובתנו באינטרנט : www.moia.gov.il

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שרות הרווחה

לימודיהם ואת מערך הקשרים החברתיים בארץ המוצא. חלק לא מבוטל מבין הנערים והנערות שהגיעו בשנים האחרונות מצרפת חשים תחושות ניכור, זרות, חוסר השתייכות וקושי להזדהות עם ערכים, נורמות ומיתוסים של החברה הישראלית.

- במחקר שהוזמן באמצעות המשרד ממכון מאיר- ברוקדייל נבחנה את תמונת המצב של בני נוער עולים בישראל בני נוער עולים בישראל. במסגרת המחקר נבחנו 6 קבוצות בני נוער עולים מארצות מוצא שונות. זהו המחקר הראשון אשר שיקף גם את מצבם של בני הנוער דוברי צרפתית מתוך ראיונות אישיים שבוצעו עימם. מנתוני המחקר עולה כי למעלה מ- 40% בני הנוער מצרפת חווים קשיים לימודיים יותר מקבוצות עולים אחרות, מתקשים בשלושה מקצועות או יותר (השיעור הגבוה ביותר) וכרבע (22%) נכשלו בשלושה מקצועות או יותר. בני קבוצה זו גם נעדרו הרבה מבית-הספר: כרבע נעדרו 3 ימים ויותר (לעומת 11%-14% בקרב קבוצות אחרות). שליש מהתלמידים מאופיינים בביטוי אחד לפחות של ניתוק מבית-הספר על פי מדד מסכם שכולל: היעדרות מלימודים שלושה ימים או יותר בחודש האחרון, כישלון בשלושה מקצועות או יותר בתעודה האחרונה והרגשת ניכור כלפי בית-הספר. ראוי לציין במיוחד את הממצא הבא לפיו מצבם הרגשי מעורר דאגה. שני-שלישים סובלים בתדירות גבוהה מתסמינים נפשיים (כגון מצב רוח רע וכעס).

5. מתוך תמונת המצב שהגיעה למשרדנו מעמותת עלם המושתתת פגישות של הצוותים המקצועיים השונים בעמותה עם מאות רבות בני נוער דוברי צרפתית עולה כי מרבית בני הנוער שאיתם בא הצוות במגע אינם מתערים עם חברת השווים הישראלית הוותיקה, או לחלופין עם בני נוער עולה מקבוצות מוצא אחרות בעיר. בני נוער אלו מעידים על קושי בצריכת השירותים הפורמאליים והבלתי פורמאליים בערי השונות. רבים טענו כי לא שותפו בהחלטה המשפחתית לעלות לישראל ונתרו חסרי אונים מול המעבר החד והניתוק מקבוצת השווים בארץ מוצאם.

6. בנוסף על הנערים להתמודד עם שוני מבני של מערכת החינוך בישראל בהשוואה לזו שבצרפת. מערכת החינוך הצרפתית הקיפה את מכלול חיי הילד והנער- לימודים, הזנה, פעילות פנאי ועוד ועל בסיס יום לימודים ארוך. מטעמי ביטחון לא הסתובבו בני הנוער ברחובות אלא חזרו לביתם בתום יום הלימודים. השוני, שעות הפנאי המרובות בישראל, יחד עם התרופפות הסמכות ההורית הובילו לביבלול רב, לחוסר אוריינטציה ומהווים כר להתפתחות מצבי סיכון וסכנה בתוכם שוטטות ועלייה בשימוש באלכוהול.

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שרות הרווחה

7. תוכנית טינט המיועדת לעבודה רגישת תרבות עם בני הנוער דוברי הצרפתית ברשת האינטרנט מכוונת למתן מענה למידע, ייעוץ ותמיכה נפשית ורגשית במרחב הדיגיטלי. מדובר בזירה מרכזית בה מצויים בני הנוער ובכוונת המשרד להתאים את הנגשת המענה בקום בו בני הנוער " מסתובבים " וצורכים שירותים. המערך יאויש ע"י אנשי מקצוע ומתנדבים דוברי צרפתית, אשר יספקו הן מענה של איתור בני נוער שנקלעו למצוקה ולמצבי סיכון והן מערך מאויש של חדרי צ'ט אישיים בטכנולוגיה מתקדמת המותאמים לצרכי ייעוץ והתערבות טיפולית ברשת. המערך יהיה גם מיומן בהתערבות בשעת משבר וינקוט באמצעים העומדים לרשותו בכל הקשור לחובות הדיווח הנהוגות על פי חוק והפניות לשירותי טיפול ברשויות המקומיות.

8. תוכנית טינט מופעלת כיום כמיזם משותף של משרד העלייה והקליטה ועמותת עלם באמצעות אתר Y ELEM מכוונת כיום לבני נוער דוברי רוסית ומניבה הצלחות באיתור ובגיוס בני נוער דוברי רוסית הנקלעים למצוקות שונות ומבקשים סיוע דיסקרטי ומקצועי. בכוונת המשרד לאפשר מענה מקצועי המותאם גם לבני הנוער דוברי הצרפתית. חיוניותו של מערך זה גבוהה הן לאור המידע הזורם מגורמי הטיפול על התגלעות קשיים ומצוקות בקרב בני הנוער דובר הצרפתית והן לאור ממצאי המחקר על היקף המצוקה הנפשית בקרב בני הנוער.

9. על בסיס נתונים אלו אבקש לאשר התקשרות עם עמותת עלם לביצוע מיזם משותף בהתאם לתקנה 3(30) לתקנות חובת המכרזים.

בברכה

שרה כהן, עו"ס M.S.W
מנהלת שירות הרווחה

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שרות הרווחה

קרית בן גוריון, רח' קפלן 2 ירושלים 91950, טל' 02-6752744-02 פקס : 02-6750323

מרכז מידע טל' 03-9733333

כתובתנו באינטרנט : www.moia.gov.il

מדינת ישראל

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

שרות הרווחה